

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

DOPORUČENÍ

RADA

DOPORUČENÍ RADY

ze dne 30. října 2020

o mostu k pracovním místům – posílení záruk pro mladé lidi a o nahrazení doporučení Rady ze dne 22. dubna 2013 o zavedení záruk pro mladé lidi

(2020/C 372/01)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 ve spojení s článkem 149 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V listopadu 2017 vyhlásily Evropský parlament, Rada a Komise evropský pilíř sociálních práv, v němž se stanoví dvacet zásad a práv na podporu dobře fungujících a spravedlivých trhů práce a systémů sociálního zabezpečení. V evropském pilíři sociálních práv je stanoveno právo na spravedlivé pracovní podmínky, uvádí se v něm, že ve všech oblastech musí být zajištěna rovnost zacházení a příležitostí pro ženy a muže, a stanoví se v něm právo na přístup k sociální ochraně a odborné přípravě. Rovněž se v něm stanoví, že zkušební doba by měla mít přiměřenou délku a že zneužívání atypických pracovních smluv je zakázáno. Zásada č. 4 („Aktivní podpora zaměstnanosti“) uvádí, že „mladí lidé mají právo na další vzdělávání, učňovskou přípravu, stáž nebo na nabídku pracovního místa dobré kvality do čtyř měsíců od ztráty zaměstnání nebo ukončení vzdělávání“.
- (2) Hlavní směry politik zaměstnanosti členských států, přijaté rozhodnutím Rady 2019/1181 ⁽¹⁾, a zejména hlavní směr 6, vyzývají členské státy, aby i nadále řešily nezaměstnanost mladých lidí a otázku mladých lidí, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy (tzv. kategorie NEET), a to prostřednictvím prevence předčasných odchodů ze vzdělávání a strukturálním zlepšením přechodu ze vzdělávání do zaměstnání, mimo jiné prostřednictvím plného provedení záruk pro mladé lidi.
- (3) Doporučení Rady ze dne 20. prosince 2012 o uznávání neformálního a informálního učení ⁽²⁾ stanoví prvky a zásady uznávání neformálního a informálního učení, které jednotlivcům umožní dosáhnout uznání jejich znalostí, dovedností a kompetencí, které si osvojili prostřednictvím neformálního a informálního učení, a získat úplnou kvalifikaci, nebo případně částečnou kvalifikaci.

⁽¹⁾ Rozhodnutí Rady (EU) 2019/1181 ze dne 8. července 2019 o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států (Úř. věst. L 185, 11.7.2019., s. 44).

⁽²⁾ Úř. věst. C 398, 22.12.2012, s. 1.

- (4) Doporučení Rady ze dne 19. prosince 2016 o cestách prohlubování dovedností: nové příležitosti pro dospělé ⁽³⁾ doporučuje, aby dospělým s nízkou úrovní dovedností, znalostí a kompetencí byla podle jejich individuálních potřeb poskytnuta příležitost získat minimální úroveň gramotnosti, matematické gramotnosti a digitálních kompetencí anebo získat širší škálu dovedností, znalostí a kompetencí.
- (5) Doporučení Rady ze dne 22. května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení ⁽⁴⁾ vyzývá členské státy, aby podporovaly rozvoj základních digitálních dovedností a zvyšovaly a zlepšovaly úroveň digitálních kompetencí ve všech segmentech populace.
- (6) Doporučení Rady ze dne 10. března 2014 k rámci kvality stáží ⁽⁵⁾ nabízí vodítka ohledně poskytování kvalitních stáží a zahrnuje prvky týkající se kvality, které se vztahují zejména ke vzdělávacímu obsahu, pracovním podmínkám a transparentnosti, pokud jde o finanční podmínky a náborové praktiky.
- (7) Doporučení Rady ze dne 15. března 2018 o Evropském rámci pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu ⁽⁶⁾ stanoví 14 klíčových kritérií, která by členské státy a zúčastněné strany měly používat k vytvoření kvalitní a efektivní učňovské přípravy zajišťující jak rozvoj profesních dovedností, tak osobní rozvoj učňů.
- (8) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1700 ⁽⁷⁾ poskytuje společný rámec pro sedm původně nezávislých sběrů údajů, mezi něž patří i šetření pracovních sil EU. Uvedený rámec, konkrétně integrovaná evropská sociální statistika (IESS), poskytuje podrobnější srovnávací údaje napříč EU, které umožní lepší pochopení přechodu mladých lidí ze školy do zaměstnání a přesněji zachytí jejich studijní a pracovní zkušenosti, ale také jejich individuální doplňující proměnné.
- (9) Evropská rada ve svých závěrech ze dne 15. prosince 2016 vyzývá k pokračování záruk pro mladé lidi. Ve svých závěrech ze dne 15. června 2017 Rada znovu potvrzuje, že řešení nezaměstnanosti a nečinnosti mladých lidí je i nadále politickou prioritou, domnívá se, že záruky pro mladé lidi a Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí poskytly silný podnět ke strukturálním reformám a inovaci politik, a zdůrazňuje, že oslovení osob spadajících do kategorie NEET vyžaduje velké a trvalé úsilí vnitrostátních orgánů a meziodvětvovou spolupráci.
- (10) Ve svém usnesení ze dne 18. ledna 2018 o provádění Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí ve členských státech vyzývá Evropský parlament členské státy, aby zavedly vhodné a cílené informační strategie, které by oslovily všechny osoby spadající do kategorie NEET, a aby zaujaly integrovaný přístup ke zvýšení dostupnosti individualizované pomoci a služeb na podporu mladých lidí, kteří čelí vícenásobným překážkám. Evropský parlament zdůrazňuje potřebu zvýšit kvalitu nabídek v rámci záruk pro mladé lidi a Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí a vyzývá k budoucí rozpravě o vhodné věkové kategorii.
- (11) Zelená dohoda pro Evropu je novou strategií Unie pro růst. Jejím cílem je transformovat Unii na spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou efektivně využívající zdroje, která nejpozději v roce 2050 nebude produkovat žádné emise skleníkových plynů a ve které bude hospodářský růst oddělen od využívání zdrojů.
- (12) Komise navrhla významný plán na podporu oživení Evropy založený na využití plného potenciálu rozpočtu Unie, jakož i nástroj na podporu oživení Next Generation EU s cílem pomoci napravit hospodářské a sociální škody způsobené pandemií COVID-19, nastartovat evropské zotavení z těchto škod a chránit a vytvářet pracovní místa. Uvedený nástroj bude klíčový mimo jiné při podpoře krátkodobých opatření na podporu zaměstnanosti včetně zaměstnanosti mladých lidí, jakož i investic do dlouhodobějších politických reforem týkajících se trhu práce, sociálních systémů a systémů vzdělávání a odborné přípravy.

⁽³⁾ Úř. věst. C 484, 24.12.2016, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 189, 4.6.2018, s. 1.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 88, 27.3.2014, s. 1.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 153, 2.5.2018, s. 1.

⁽⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1700 ze dne 10. října 2019, kterým se zavádí společný rámec pro evropské statistiky týkající se osob a domácností založené na individuálních údajích sbíraných na základě výběrových souborů, mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 808/2004, (ES) č. 452/2008 a (ES) č. 1338/2008 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1177/2003 a nařízení Rady (ES) č. 577/98, Úř. věst. L 261I, 14.10.2019, s. 1.

- (13) V roce 2013 v průběhu předchozí hospodářské recese dosáhla míra nezaměstnanosti mladých lidí (ve věku 15–24 let) v Unii 24,4 % (oproti 16 % v roce 2008) a v některých členských státech přes 50 % a mezi mladými lidmi ve věku 15–24 let bylo 6,5 milionu osob spadajících do kategorie NEET. V reakci na tuto skutečnost bylo v dubnu roku 2013 přijato doporučení Rady o zavedení záruk pro mladé lidi⁽⁸⁾. Představuje významnou koordinovanou reakci na úrovni Unie na výzvy, jimž čelí mladí lidé, a je založeno na zásadách v oblasti vzdělávání a aktivních politik na trhu práce v členských státech.
- (14) Pandemie COVID-19 zavedla Unii do spirály bezprecedentní hospodářské recese, která pravděpodobně opět přinese dramaticky vysokou míru nezaměstnanosti mladých lidí a osob spadajících do kategorie NEET. Očekává se, že se ekonomika Unie v roce 2020 výrazně propadne a nastane historicky nejhlubší recese. Mladí lidé, kteří se již nyní nacházejí v nejisté situaci na trhu práce nebo kteří již před vypuknutím pandemie čelili překážkám v přístupu k práci, budou zasaženi nejvíce, a pro mladé lidi, kteří budou v této době vstupovat na pracovní trh, bude obtížnější zajistit si své první zaměstnání. Vzhledem k současné krizi je proto nezbytné záruky pro mladé lidi posílit.
- (15) Mladí lidé mohou čelit na trhu práce mnohačetným výzvám mimo jiné z důvodu přechodných životních období, kterými procházejí, a omezené nebo nedostatečné odborné praxe a dalších překážek bránících vstupu do světa práce. Jak vyplývá z recesí v minulosti, mladí lidé jsou zasaženi více než starší a zkušenější pracovníci.
- (16) U mladých žen je také větší pravděpodobnost než u mladých mužů, že se stanou neaktivními kvůli pečovatelským povinnostem, jako je péče o děti nebo závislé dospělé, či jiným osobním či rodinným povinnostem. Pečovatelské povinnosti jsou u mladých žen více než pětikrát častějším důvodem neaktivity, než je tomu u mladých mužů. To může vést k prohlubování rozdílů v zaměstnanosti žen a mužů s důsledky, které přetrvávají po celý život žen.
- (17) Nezaměstnanost a nečinnost mladých lidí, jakož i omezený přístup k inkluzivnímu vysoce kvalitnímu vzdělávání a odborné přípravě a sociálním službám mohou mít trvalé následky, jako je zvýšené riziko budoucí nezaměstnanosti, omezená úroveň budoucích příjmů, ztráta lidského kapitálu a mezigenerační přenos chudoby. Tyto prvky se promítají do individuálního strádání a přinášejí s sebou přímé i nepřímé náklady pro společnost jako celek. Přispívají také k regionálním nerovnostem, protože mladí lidé například nejsou schopni dosáhnout udržitelného začlenění na trhu práce ve venkovských nebo odlehlých oblastech a pokoušejí se hledat příležitosti jinde.
- (18) Neustálý vývoj, jako je například automatizace a digitalizace výroby a služeb, stále přetváří svět práce. Mladí lidé jsou nadměrně zastoupeni na nestandardních pracovních místech, jako je práce prostřednictvím platform nebo zakázková práce („gig work“), u kterých jim není vždy poskytována přiměřená sociální ochrana. Mladí lidé spadají do skupiny osob, které jsou ohroženy ztrátou zaměstnání v důsledku automatizace, protože pracovní pozice pro začínající pracovníky mívají zpravidla větší podíl automatizovatelných úkolů. Na základě digitálních technologií zároveň vznikají nová pracovní místa a v mnoha odvětvích hospodářství se zvyšuje poptávka po dovednostech potřebných pro digitální transformaci.
- (19) Dnešní investice do lidského kapitálu mladých Evropanů pomohou evropským sociálně tržním hospodářstvím, která obstojí v budoucnosti, vyrovnat se s demografickými změnami a zároveň plně přijmout digitální éru a růst pracovních míst v ekologickém hospodářství. Tyto investice jsou doprovázeny reformami trhu práce, které mohou řešit některé strukturální problémy v případě mladých lidí a zajistit jim lepší výchozí pozici. Unie bude moci plně využít přínosu aktivní, inovativní a kvalifikované pracovní síly a současně zamezí velmi vysokým ekonomickým a sociálním nákladům vzniklým tím, že mladí lidé nepracují ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy.
- (20) Posílené záruky pro mladé lidi mohou přispět k vytvoření pracovních příležitostí pro mladé lidi a podpoře jejich podnikání, jakož i pomoci využít příležitostí plynoucích z digitální a zelené transformace. Mohou pomoci zmírnit trvalé následky na trhu práce způsobené závažným zpomalením tím, že budou povzbuzovat firmy v zaměstnávání nezaměstnaných mladých lidí, včetně těch, kteří byli nezaměstnaní před pandemií, a že budou poskytovat odbornou přípravu, která usnadní obsazení volných pracovních míst nezaměstnanými a neaktivními mladými lidmi.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 120, 26.4.2013, s. 1.

- (21) Posílené záruky pro mladé lidi by měly zajistit, aby všichni mladí lidé do čtyř měsíců od okamžiku, kdy se stali nezaměstnanými nebo ukončili formální vzdělávání, obdrželi kvalitní nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, učňovské přípravy nebo stáže. Aby bylo možno tuto ambici naplnit, měly by mladým lidem poskytovat cestu ke stabilnímu začlenění na trhu práce, oslovit a motivovat větší počet mladých lidí bez ohledu na překážky, s nimiž se případně setkávají, a zajistit, aby žádný z nich nebyl opominut. Posílené záruky pro mladé lidi by usilovat o podporu mladých lidí při získávání cenných pracovních zkušeností a rozvoji správných dovedností pro měnící se svět práce, zejména těch dovedností, které jsou relevantní z hlediska rostoucích odvětví a zelené a digitální transformace. Důležitou úlohu v tomto ohledu hraje kvalita učňovské přípravy. Je třeba zvýšit nabídku učňovské přípravy, zejména ve fázi oživení, a podpořit účast podniků s cílem usnadnit plynulejší přechod do zaměstnání. Učňovská příprava připravuje mladé lidi na pracovní místa, která jsou velmi žádaná, a nabízí jim tak cestu k udržitelnému začlenění na trhu práce, mimo jiné i na místní úrovni.
- (22) V doporučení Rady o zavedení záruk pro mladé lidi z roku 2013 se členské státy zavázaly zajistit, že všichni mladí lidé mladší 25 let obdrží do čtyř měsíců od okamžiku, kdy se stali nezaměstnanými nebo ukončili formální vzdělávání, kvalitní nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, učňovské přípravy nebo stáže. Rozšířením věkové skupiny tak, aby zahrnovala mladé lidi ve věku 25–29 let, se uznává, že přechod ze školy do zaměstnání a udržitelné začlenění na trhu práce trvají vzhledem k měnící se povaze práce, delším obdobím stráveným ve vzdělávání a požadovaným dovednostem delší dobu. Je důležité uznat, že hospodářský útlum způsobený pandemií COVID-19 povede k tomu, že větší podíl osob ve věku 25–29 let upadne do nezaměstnanosti a bude vyžadovat podporu. To je rovněž v souladu s opatřeními a programy členských států týkajícími se mladých lidí, které jsou zpravidla dostupné mladým lidem ve věku 15–29 let.
- (23) Osoby spadající do kategorie NEET představují heterogenní skupinu. Pro některé mladé lidi může být příslušnost ke skupině osob spadajících do kategorie NEET příznakem vícenásobného a hluboce zakořeněného znevýhodnění a může signalizovat dlouhodobější vyčlenění ze společnosti, a tudíž vyžadovat dlouhodobější zásahy. Někteří mladí lidé jsou obzvláště zranitelní, například mladí lidé předčasně odcházející ze vzdělávání a odborné přípravy, nebo osoby s nedostatečným vzděláním nebo odbornou přípravou, na které se často nevztahuje dostatečné sociální zabezpečení, mají omezený přístup k finančním zdrojům, jsou vystaveny nejistým pracovním podmínkám nebo mohou trpět diskriminací. Pro jiné osoby, jako jsou vysoce kvalifikovaní mladí lidé nebo ti, kteří již mají významné a dosud relevantní pracovní zkušenosti, je příslušnost ke skupině osob spadajících do kategorie NEET pravděpodobně jen dočasným statusem, protože při vstupu na trh práce čelí jen nevelkým překážkám a nemají přirozeně zranitelná místa. Posílené záruky pro mladé lidi by měly uznávat, že osoby spadající do kategorie NEET vyžadují individualizovaný přístup: u některých osob spadajících do kategorie NEET může postačovat umírněnější přístup, zatímco jiné, zranitelnější osoby spadající do kategorie NEET mohou potřebovat intenzivnější, zdlohavější a komplexnější zásahy. Tyto zásahy by měly vycházet z genderově citlivého přístupu a zohledňovat rozdílné vnitrostátní, regionální a místní podmínky.
- (24) Více než jeden z pěti mladých lidí v celé Unii nedosáhne základní úrovně digitálních dovedností, přičemž u mladých lidí s nízkou kvalifikací je více než třikrát větší pravděpodobnost nedostatečných digitálních dovedností než u jejich protějšků s vysokou kvalifikací. Vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 urychluje digitální transformaci, stávají se rozdíly v digitálních dovednostech klíčovým určujícím prvkem zaměstnatelnosti mladých lidí a jejich schopnosti využít příležitostí, které z této transformace vyplývají. Cílené prohlubování dovedností pomáhá mladým lidem reagovat na rostoucí poptávku po digitálních dovednostech a řeší otázku digitální propasti.
- (25) Součástí posílených záruk pro mladé lidi by mělo být ve vhodných případech přípravné školení před přijetím nabídky, prováděné podle individuálních potřeb a související se specifickými oblastmi dovedností, jako jsou digitální, ekologické, jazykové a podnikatelské dovednosti a dovednosti v oblasti řízení profesní dráhy. Toto praktické školení se může stát odrazovým můstkem k úplnému kurzu odborné přípravy, náhledem do světa práce nebo může doplnit stávající vzdělávání nebo pracovní zkušenosti před zahájením nabídky záruk pro mladé lidi. Krátkodobá neformální povaha takového přípravného školení, kterým by se nemělo prodloužit trvání čtyřměsíční přípravné fáze, jej odlišuje od nabídky jako takové.
- (26) Při posilování kvalitní zaměstnanosti, jakož i příležitostí ke vzdělávání a odborné přípravě, učňovské přípravy a stáží hraje zásadní roli účinná koordinace a partnerství napříč různými oblastmi politik, včetně zaměstnanosti, vzdělávání, mládeže, genderové rovnosti a sociálních věcí. Integrované služby (jako jsou například jednotná kontaktní místa nebo jiné modely) nabízejí snazší přístup ke službám a výhodám a mohou snadněji poskytovat přizpůsobená, flexibilní a citlivější řešení pro mladé lidi, kteří na trhu práce čelí vícerozměrným překážkám.

Integrované služby vyžadují změnu v pracovní kultuře, aby se mladí lidé dostali do středu pozornosti zásahů a aby se podpořila výměna osvědčených postupů napříč všemi úrovněmi správy a vytvářely se sítě mezi všemi příslušnými aktéry. Kromě toho je třeba se zabývat otázkami ochrany údajů, aby byla možná účinná a bezproblémová spolupráce mezi různými orgány veřejné správy a službami.

- (27) Posílené záruky pro mladé lidi by měly být prováděny prostřednictvím systému sestávajícího z podpůrných opatření a měly by být uzpůsobeny vnitrostátním, regionálním a místním podmínkám. Tyto systémy by měly přihlížet k rozmanitosti členských států, pokud jde o úroveň nezaměstnanosti a nečinnosti mladých lidí, institucionální organizaci a kapacitu jednotlivých aktérů na trhu práce. Tyto systémy by měly rovněž zohledňovat odlišnou situaci v oblasti veřejných rozpočtů a finančních omezení při rozdělování zdrojů a měly by být průběžně sledovány a optimalizovány.
- (28) Podpůrná opatření mohou být financována z fondů Unie. Jedním z klíčových finančních zdrojů Unie na podporu provádění záruk pro mladé lidi je Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí 2014–2020 (na niž Unie přispívá částkou ve výši téměř 9 miliard eur) spolu s dalšími investicemi z Evropského sociálního fondu (ESF). Další finanční prostředky z Unie na opatření v oblasti zaměstnanosti mladých lidí poskytnete v rámci plánu na podporu oživení Evropy a nástroje „Next Generation EU“ facilita na podporu oživení a odolnosti, jakož i pomoc při oživení pro soudržnost a území Evropy (REACT-EU). Toto úsilí bude ve finančním období 2021–2027 doplněno Evropským sociálním fondem plus, (ESF+) který podpoří celou škálu opatření posílených záruk pro mladé lidi v oblasti zaměstnanosti, vzdělávání a odborné přípravy,

DOPORUČUJE ČLENSKÝM STÁTŮM:

- 1) zajistit, aby všichni mladí lidé mladší 30 let obdrželi do čtyř měsíců od okamžiku, kdy se stali nezaměstnanými nebo ukončili formální vzdělávání, kvalitní nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, učňovské přípravy nebo stáže v souladu se zásadou č. 4 evropského pilíře sociálních práv .

Výchozím bodem pro poskytnutí této nabídky v rámci záruk pro mladé lidi těmto mladým lidem by měla být jejich registrace u poskytovatele záruk pro mladé lidi. Systémy záruk pro mladé lidi by měly vycházet z následujících pokynů, které jsou strukturovány do čtyř fází (mapování, informační opatření, příprava a nabídka), a měly by být organizovány v souladu s celostátními, regionálními a místními podmínkami, přičemž by měly zohledňovat také pohlaví a rozdílnost cílových mladých lidí:

Mapování

Identifikace cílové skupiny, dostupných služeb a potřeb v oblasti dovedností

- 2) posílit mapování cílové skupiny, aby bylo možné získat hlubší porozumění rozmanitosti osob spadajících do kategorie NEET a tomu, jakou uzpůsobenou podporu pravděpodobně potřebují, a to včetně osob spadajících do kategorie NEET negativně ovlivněných hospodářskou recesí;
- 3) zmapovat služby dostupné pro různé potřeby v oblasti podpory, využívat vnitrostátní prognózy dovedností spolu s dostupnými místními prognózami dovedností (které získávají informace např. z dat velkého objemu získaných v rámci informací o trhu práce) s cílem identifikovat dovedností požadované na trhu práce, se zvláštním důrazem na regionální specifika trhu práce a na překážky, kterým čelí mladí lidé žijící ve venkovských nebo odlehlých oblastech nebo ve znevýhodněných městských oblastech;

Umožnění prevence prostřednictvím systémů sledování a včasného varování

- 4) posílit systémy včasného varování a možnosti sledování s cílem identifikovat osoby, kterým hrozí, že se stanou osobou spadající do kategorie NEET, a zároveň ve spolupráci s odvětvím vzdělávání, rodiči nebo zákonnými zástupci a místními komunitami a se zapojením služeb pro mládež, sociálních služeb, zdravotnictví a služeb zaměstnanosti přispět k prevenci předčasných odchodů ze vzdělávání a odborné přípravy (např. prostřednictvím poradenství pro volbu povolání poskytovaného ve školách, flexibilnějších vzdělávacích drah a většího podílu učení se práci);

Informační opatření

Zvyšování povědomí a cílená komunikace

- 5) zavést moderní a místní informační kanály uzpůsobené mladým lidem a systémy pro činnosti v oblasti zvyšování povědomí, a to s využitím digitálních i jiných příležitostí, a zároveň zajistit zapojení mladých lidí, pracovníků s mládeží a místních mládežnických organizací, rodin a rodičovských sdružení;
- 6) používat rozpoznatelný vizuální styl pro veškerou komunikaci, v příslušných případech na základě pokynů poskytnutých Komisí, a zároveň zajistit dostupné a snadno srozumitelné informace o všech druzích dostupné podpory, například prostřednictvím jediného webového portálu v jazyce (jazycích) dané země. V této komunikaci je třeba se vyvarovat všech stereotypů;

Posílení informačních opatření vůči zranitelným skupinám

- 7) posílit zaměření na osoby spadající do kategorie NEET (zejména na ty, které patří ke zranitelným skupinám, včetně osob se zdravotním postižením a s vícerozměrnými problémy) s využitím speciálně vyškolených poskytovatelů služeb a doplňujících strategií, jako je práce s mládeží, mladí ambasadoři a spolupráce s partnery, kteří jsou v kontaktu s konkrétními skupinami mladých lidí. U nejobtížněji dosažitelných osob spadajících do kategorie NEET prozkoumat možnosti koordinace s poskytováním dávek, jakož i využívání mobilních jednotek;

Příprava

Použití profilovacích nástrojů k vytvoření individualizovaných akčních plánů na míru

- 8) zlepšit nástroje a postupy pro profilování a screening s cílem dosáhnout souladu mezi potřebami a reakcemi, a to přijetím multivariačního genderově citlivého přístupu k profilování a screeningu, který zohledňuje preference a motivaci dotčených mladých lidí, jejich dovednosti a předchozí pracovní zkušenosti, překážky a nevýhody, včetně důvodů jejich nezaměstnanosti nebo nečinnosti, nebo překážky a nevýhody vyplývající ze skutečnosti, že žijí ve venkovských a odlehlých oblastech a znevýhodněných městských oblastech;
- 9) zajistit, aby byl posílen proces poradenství v rámci veřejných služeb zaměstnanosti a aby poskytovatelé záruk pro mladé lidi měli k dispozici dostatečné personální kapacity, včetně speciálně vyškoleného personálu na provoz a zlepšování nástrojů pro profilování a screening a na vytváření individualizovaných akčních plánů zohledňujících potřeby a reakce zaměřené na konkrétní osobu;

Poskytování poradenství, vedení a mentorování

- 10) zintenzivnit přípravnou fázi prostřednictvím poradenství, vedení a mentorování zaměřených na konkrétní osobu a poskytovaných vyškolenými poradci, které reagují na potřeby dotčeného jednotlivce a věnují náležitou pozornost genderovým stereotypům a jiným formám diskriminace. Připravit osoby spadající do kategorie NEET na měnící se povahu práce a požadavky celoživotního učení, ať už prostřednictvím kariérového poradenství nebo podpory podnikání, a zároveň zavést individuální podporu, motivační práci, obhajobu práv nebo vzájemnou podporu pro osoby spadající do kategorie NEET;
- 11) umožnit holističtější přístup k poradenství, vedení a mentorování odkazováním mladých lidí na partnery (jako jsou instituce vzdělávání a odborné přípravy, sociální partneři a mládežnické organizace, jakož i služby v oblasti práce s mládeží a zdravotnické a sociální služby), kteří mohou pomoci motivovat a podpořit tyto mladé lidi při překonávání dalších překážek zaměstnanosti;

Posilování digitálních dovedností přípravným školením

- 12) posoudit digitální dovednosti všech osob spadajících do kategorie NEET, které se zaregistrují do systému záruk pro mladé lidi, například pomocí evropského rámce digitálních kompetencí (DigComp) a dostupných nástrojů hodnocení a sebehodnocení s cílem zajistit, aby na základě zjištěných nedostatků bylo všem mladým lidem, kteří jej potřebují, nabídnuto za účelem zlepšení jejich digitálních dovedností specializované přípravné školení;

- 13) zajistit validaci a uznávání výsledků neformálního a informálního učení z přípravného školení využitím validačních opatření obsažených v systémech vzdělávání a odborné přípravy, využíváním stávajících nástrojů, jako je například Europass, umožňujících modulárnější přístup k akumulaci kvalifikací, posílením výsledků učení a zlepšením uznávání;

Posuzování, zlepšování a validace dalších důležitých dovedností

- 14) zajistit, aby přípravná fáze usnadňovala v případech, kdy to bude považováno za vhodné, prohlubování dovedností a rekvalifikaci se zaměřením zejména na digitální, zelené, jazykové a podnikatelské dovednosti a dovednosti v oblasti řízení profesní dráhy, s využitím stávajících rámců kompetencí, nástrojů hodnocení a sebehodnocení a nástrojů validace s cílem pomoci mladým lidem využívat příležitostí v rozvíjejících se odvětvích a připravit je na potřeby měnícího se trhu práce;

Nabídka

Zajištění toho, aby pobídky pro zaměstnanost a začínající podniky fungovaly

- 15) využívat cílených a dobře koncipovaných pobídek pro zaměstnanost, jako jsou například mzdové dotace, náborové pobídky (bonusy), snižování příspěvků na sociální zabezpečení, daňové úlevy nebo dávky zdravotně postiženým osobám, a pobídek k zakládání podniků s cílem vytvářet kvalitní příležitosti pro udržitelné začlenění mladých lidí na trhu práce; ve vhodných případech by nabídky, které podporují samostatnou výdělečnou činnost mladých lidí, měly být spojeny s důkladnou odbornou přípravou a komplexním podnikatelským poradenstvím;

Sladění nabídky se stávajícími standardy za účelem zajištění kvality a rovnosti

- 16) přizpůsobit nabídky zaměstnání příslušným zásadám evropského pilíře sociálních práv a zajistit ve všech oblastech rovnost zacházení a příležitostí pro ženy a muže, jakož i právo na spravedlivé pracovní podmínky, přístup k sociální ochraně a odborné přípravě, přiměřenou délku zkušební doby a zákaz zneužívání atypických smluv;
- 17) usnadnit mladým lidem cestu zpět ke vzdělávání a odborné přípravě diverzifikací nabídky dalšího vzdělávání (např. prostřednictvím flexibilní vzdělávací dráhy, učení se prací, překlenovacích programů a programů druhé šance) a případně zajistit validaci neformálního a informálního učení;
- 18) zintenzivnit podporu kvalitní učňovské přípravy a zajistit, aby nabídky byly v souladu s minimálními standardy stanovenými v Evropském rámci pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu;
- 19) zajistit, aby nabídky stáží byly v souladu s minimálními standardy stanovenými v rámci pro kvalitu stáží;

Poskytování podpory po umístění a provádění zpětné vazby

- 20) rozšířit další podporu po umístění pro mladé lidi, která jim pomůže zvládat nové situace, a v případě potřeby přizpůsobit individualizované akční plány, a to s využitím možnosti zpětné vazby po umístění, aby tak bylo zajištěno, že byla poskytnuta kvalitní nabídka, a zabránilo se tomu, aby se mladí lidé znovu ocitli v pozici osoby spadající do kategorie NEET;

Průřezové aktivátory

Mobilizace partnerství

- 21) posílit partnerství na všech úrovních správy mezi poskytovateli záruk pro mladé lidi a příslušnými zúčastněnými stranami, jako jsou například zaměstnavatelé, instituce vzdělávání a odborné přípravy, sociální partneři, služby práce s mládeží, poskytovatelé solidárních a občanských aktivit, mládežnické organizace a další organizace občanské společnosti; prosazovat protokoly pro spolupráci mezi poskytovateli záruk pro mladé lidi a jinými sociálními službami, jako je péče o děti, zdravotní péče, rehabilitace, sociální bydlení a služby v oblasti dostupnosti;

- 22) podporovat další rozvoj modelů integrovaných služeb, jako jsou jednotná kontaktní místa, společné řízení případů nebo multidisciplinární týmy, které posilují partnerství a umožňují existenci jednotného kontaktního místa pro mladé lidi;

Zlepšení sběru údajů a sledování systémů

- 23) zintenzivnit úsilí s cílem obohatit navazující údaje posílením systémů, které umožňují sledovat mladé lidi po přijetí nabídky za účelem sledování dlouhodobého udržitelného začlenění na trhu práce;
- 24) při současném dodržování pravidel ochrany údajů povzbuzovat širší sdílení údajů o sledování a profilování a navazujících údajů mezi partnery záruk pro mladé lidi za účelem zlepšení podpory, což má obzvláštní význam pro úspěšnost zásahů zaměřených na zranitelné osoby spadající do kategorie NEET;

Plně a optimálně využití finančních prostředků

- 25) věnovat dostatečné vnitrostátní zdroje na provádění politických opatření navrhovaných v rámci posílených záruk pro mladé lidi a zajistit, že jsou dobře zacílena na individuální potřeby kteréhokoli mladého člověka, a zejména pak nejzranitelnějších skupin;
- 26) plně a optimálně využívat stávající nástroje EU v rámci politiky soudržnosti, zejména Iniciativu na podporu zaměstnanosti mladých lidí, ESF a Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) (2014–2020), a mobilizovat významný podíl dalších finančních prostředků poskytovaných v rámci REACT-EU i ESF+ a EFRR (2021–2027) s cílem podporovat zaměstnanost, vzdělávání a odbornou přípravu mladých lidí, předcházet nezaměstnanosti a nečinnosti mladých lidí a provádět příslušné politické reformy;
- 27) využívat potenciál doplnění vnitrostátního financování dalšími zdroji financování z Unie, které by mohly přispět k provádění posílených záruk pro mladé lidi, což je zejména facilita na podporu oživení a odolnosti, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV), Program InvestEU, Azylový, migrační a integrační fond (AMIF), program Erasmus+ a nástroj pro technickou podporu;

VÍTÁ ZÁMĚR KOMISE:

Zlepšení sběru údajů a sledování systémů

- 28) nadále podporovat kvantitativní sledování systémů záruk pro mladé lidi na základě společně dohodnutého rámce ukazatelů a v příslušných případech navrhovat úpravy s ohledem na toto doporučení;
- 29) od roku 2022 zlepšit podrobnost hodnocení cílové skupiny osob spadajících do kategorie NEET, s využitím zlepšení v oblasti šetření pracovních sil v EU, která přineslo nařízení (EU) 2019/1700;

Sledování provádění

- 30) sledovat provádění systémů záruk pro mladé lidi podle tohoto doporučení prostřednictvím mnohostranného dohledu Výboru pro zaměstnanost v rámci evropského semestru;
- 31) pravidelně spolupracovat s členskými státy v rámci evropského semestru s cílem zajistit sledování průběžných vnitrostátních investic do politik a programů zaměstnanosti mladých lidí; v příslušných případech předložit členskými státy doporučení pro jednotlivé země na základě hlavních směrů politik zaměstnanosti členských států;
- 32) pravidelně podávat Výboru pro zaměstnanost zprávy o vývoji v oblasti provádění a výsledků systémů záruk pro mladé lidi;

Zvyšování povědomí a cílená komunikace

- 33) posílit podporu poskytovanou úsilí členských států v oblasti zvyšování povědomí a komunikace a podpořit šíření výsledků a příkladů osvědčených postupů mezi členskými státy, mimo jiné prostřednictvím evropské sítě veřejných služeb zaměstnanosti.

Doporučení Rady ze dne 22. dubna 2013 o zavedení záruk pro mladé lidi se nahrazuje tímto doporučením.

V Bruselu dne 30. října 2020.

Za Radu
předseda
M. ROTH
